

سه بارهت به دهستوور و يه كسانی

چاوپيڤكه وتنى

Bloomberg Newsroom

له گه ئ مه هاباد قه ره داغى

سازدانى:

Caroline Alexander

- چى نيگه رانت دهكات له باره ي مافه كانى نافرته له دهستووردا؟ دهتوانى نموونه يه ك بينيته وه كه كه مكردنه وه ي مافى ژن بنويينت له شه ربه تدا؟

مه هاباد قه ره داغى: نه گه ر شه ربه ت بكرت به سه رچاوه ي ياسادانان، يان يه كيگ له سه رچاوه كانى ياسادانان مافه كانى ژنان ده كه ونه به رده م مه ترسى كه وه، چونكه ژنان و پياوان يه كسان نين له ماف و نه ركه كانياندا، نموونه ي زور هه يه بو سه لماندى نه م بوچوونه، چه ند دانه يه كيان به كوئكرتت ده رده بپرم:

- له ميراتدا پياويك دوو نه وه نده ي ژنيك وه رده گريت،
- له شاهيدي دادگاكاندا دوو نافرته حسابى يه ك پياوى بو ده كريت،
- پياويك ده توانيت هاوكات چوار ژن بخوازيت،
- هه ندئ له ژنان ده ئين ته نانه ت ئيستاش و له سايه ي حكومه تى ئيستاي عيراقيشدا نافرته تان سته ميان ليده كريت، ئايا نه مه راي ئيوه شه ؟

مه هاباد قه ره داغى: منيش پيم وايه كه ئيستاش و له سايه ي نه م حكومه ته ي ئيستاي عيراقيشدا ژنان سته ميان ليده كريت. راسته 25% له په رله مان و حكومه ت نافرته تى به پيى ياساي كاتى ده وئله تى عيراق، به لام به شى هه ره زورى نه م نافرته تانه له ناو په رله مان و حكومه تدا گوزاره له راي نه و حيزبانه ده كه ن كه ئازادى ژنيان قبول نيبه. به داخه وه نه م ژنانه بو خوشيان هه مان رايان هه يه و دژى مافه كانى خويانن. كاره سات له وه دايه كه ژنانيك هه بن خه بات بو نه وه بكه ن كه يه كسانى نه يه ته دى و نه چه سپيت. له كاتيكا كه ئيمه وه ك ژنانى كوردستان و گروهى ژنانى پيشكه و تنخواز له عيراقيش داواى نه وه ده كه ين كه يه كسانى له دهستووردا بچه سپيت و بو نه و

مه به سته كار ده كه ين، كه چي گروپي تري ژناني سه ر به حيزب و تاقمه دينييه كان خوږيشاندان ساز ده كه ن و دروشي "نا بويه كساني ژن و پياو" به رز ده كه نه وه.

- پيم گوتراوه كه له سه رده مي حوكمي پڙيمي سه ددامدا نه گه رچي ديكتاتوريش بوو، نازادي ژنان زياتر بوو له نيستا، تو له گه ن نه م رايه داي؟

مه هاباد قه رده اغي: نه خير، هه رگيز له گه ن نه وه دا نيم و هه رگيز له كاتي حوكمي پڙيمي سه ددامدا بارودوخي ژن باش نه بوو. له سه رده مي سه ددامدا گه وره ترين سو كايه تي به نافرته و مافه كاني ده كرا و، ژن وهك كويله يه ك ته ماشا ده كرا. سه ددام حوسين بره وي به سيسته مي خيئه كي ده دا و له ناو سيسته مي خيئيشدا ژن وهك كويله ته ماشا ده كرئت. نموونه يه ك له و ياسايه ي كه سه ددام حوسين ده ري كرد نه وه بوو كه پياو بوي هه يه ژناني بنه ماله ي له سه ر شه ر هف بكوژيت بي نه وه ي سزا بدريت. نه م ياسايه نيمه له كوردستاندا لامان دا و نيستا كاري پي ناكريت، به لام له عيراقدا هه ر ماوه و كاري پي ده كرئت.

- ژنان له عيراقدا چي ده كه ن بو نه وه ي خه بات بو وه ده سته ينياني مافه كاني خوږيان بكه ن؟

مه هاباد قه رده اغي: ژناني عيراق ي بو به ده سته ينياني مافه كانيان له ناو ريخراوه كاني كومه نكه ي مه ده نييدا كار ده كه ن. له به ر نه وه ي سه رده ميكي دوورودريژي زوئم و تاريكي له عيراقدا هه بووه و تازه نازاد بوون، هيشتا نه و بزوتنه وانه لاوازن. من به پيوستي ده زانم كه ژناني دنيا هه موويان به ده نك نيمه وه بين، چونكه خه باتي ژن خه باتيكي جيهانييه و دابراو نييه له يه كتری. پيوستمان به هاوكاري ژناني نه وروپا و نه مريكا و هه موو ولاتاني دنيايه له م قه يرانه دا به ده نگمانه وه بين.

- پيوسته چي بكرئت بو ره تكدنه وه ي ده ستورر نه گه ر هاتوو مافه كاني ژنان له ناو ده ستوردا جييان نه كرايه وه؟

مه هاباد قه رده اغي: نه گه ر مافه كاني نافرته له ده ستوردا نه چه سپا پيوسته به هه موو هيژي خوږمان رته ي بكه ينه وه. كيئشه ي نيمه له وه دايه كه نافرته تان نه بوونه ته ده نكيكي كاريگه ر و هيژيكي كاريگه ر تا بو ره تكدنه وه ي ده ستورر قه ناعه ت به خه نك بكه ن ده نكي بو نه دن. هه روه ها حيزبه كوئسيرفاتيئه كانيش ريخراوي ژنانيان هه يه و نه و ژنانه ش دژ به مافه كاني خوږيان. من يه كجار زور هه ست به و ريسكه ده كه م كه يه كساني له ده ستوردا نه چه سپن و نه توانين

وهك پښوښت هه ښه ت بۆكۆكردنه وهی دهنگی دژ به دهستور بدەین، چونكه ژنان خاوه نی كه نالی راگه یاندنی تایبه ت به خویان نین و نامرازه كانی خه بانكردنیان زۆر نه ریتی و ساده ن.

• **بیت وایه دهستور له كاتی خۆیدا ته واو دهكریت و دهخریته دهنگدانه وه؟**

مه هاباد قه ره داغی: پیم وا نییه نه و هه موو ناهاوسه نگییه ی كه له ناو ره شنووسی دهستوردا هه یه و، نه و ناهاودهنگی و ناته باییه ی نیوان هیزه كانی عیراق و كوردستان، وا به ناسانی و له كاتی خۆیدا رڼكه وتنی له سه ر بكریت. پښوښته دهستور دادپه روه رانه بیت، ده نا پښوښت ناكات هه مان بیت. شتیکی دیکه ش كه بۆ ئیمه وهك ژنانی كوردستان گرنگه، نه وه یه كه له كوردستاندا دهستوری تایبه تی خۆمانمان هه بیت. له كوردستاندا نه و ریسكه مان نییه و ده توانین یه كسانی له دهستوری خۆماندا بچوسپینین و له ئیستاره سه ر كرده كانی كورد به م پرنسیپه رازین و وهكو حكومه تی كوردستانیش ئیمه دهستان به پیاده كردنی سیاسه تی یه كسانی كردوو و من وهك راویژكاری سه رۆك وهزیرانی حكومه تی كوردستان بۆ كارویاری یه كسانی كار ده كه م و نه م نه ركه م وه نه ستۆگرتوو ه.

2005/08/20